



ПОЛТАВСЬКА
ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА
АДМІНІСТРАЦІЯ



ПДАУ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ



ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА (М. КИЇВ)
МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (М. ОДЕСА)
УНІВЕРСИТЕТ «ОПТИМА» (М. КИЇВ)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Стан та перспективи розвитку рекреаційно-туристичного комплексу України: природний, соціальний, економічний та інноваційний аспекти

13 травня 2026 року

Полтава

УДК [338.48+379.8](082)
С 77

*Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів
Полтавського державного аграрного університету
(протокол № 9 від 27.04.2026 р.).*

Редакційна колегія:

- **Безкровний Олександр Валентинович**, к. е. н., доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету;
- **Бражник Людмила Василівна**, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету;
- **Городянська Лариса Володимирівна**, к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту, системного аналізу та міжнародних відносин Українського державного університету імені Михайла Драгоманова;
- **Єгорова Олена Володимирівна**, к. е. н., доцент, професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету;
- **Зоря Олексій Петрович**, д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету;
- **Каролоп Олена Олександрівна**, к. пед. н., доцент, завідувачки кафедри готельно-ресторанної справи Університет «ОПТІМА» (м. Київ);
- **Логвин Михайло Михайлович**, к. геогр. н., доцент, завідувач кафедри туристичного та готельного бізнесу Полтавського університету економіки і торгівлі;
- **Олійник Валентина Дем'янівна**, к. геогр. н., доцент, доцент кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу Міжнародного гуманітарного університету;
- **Перерва Петро Григорович**, д. е. н., професор, професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;
- **Федорченко Лілія Вікторівна**, заступник директора Департаменту - начальник управління розвитку туризму, музейної справи та охорони культурної спадщини Департаменту культури і туризму Полтавської ОВА;
- **Шуканова Анжела Анатоліївна**, к. пед. н., доцент, завідувач кафедри географії, методики її навчання та туризму Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

Стан та перспективи розвитку рекреаційно-туристичного комплексу України: природний, соціальний, економічний та інноваційний аспекти : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Полтава, 13 травня 2026 року). Полтава : ПДАУ, 2026. 229 с.

У збірнику надруковані матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Стан та перспективи розвитку рекреаційно-туристичного комплексу України: природний, соціальний, економічний та інноваційний аспекти». Матеріали надруковані в авторській редакції. Редакційна колегія може не розділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

Посвідчення ДНУ УкрІНТЕІ №429 від 27 березня 2026 року

© Колектив авторів, 2026 рік
© Полтавський державний аграрний університет

*Мацука Вікторія Миколаївна,
к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту та фінансів
Маріупольський державний університет*

ПРОЄКТНИЙ ТА СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ РОЗВИТКУ ПРИРОДНОГО РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

Природний рекреаційно-туристичний потенціал України є важливою складовою економічного розвитку. Різноманітні ресурси сприяють розвитку гірського, оздоровчого, екологічного та курортного туризму, особливо в Карпатах, на узбережжі Чорного моря, Поліссі й Поділлі. Водночас галузь стикається з викликами: наслідки війни, руйнування інфраструктури, нестача інвестицій, нерівномірний розвиток регіонів та екологічні проблеми. За цих умов ключовим є застосування стратегічного і проєктного менеджменту для ефективного використання ресурсів і розвитку територій [1].

Стратегічний менеджмент у туризмі визначає довгострокові цілі розвитку, пріоритети інвестицій і забезпечує раціональне використання ресурсів на державному та регіональному рівнях. Проєктний менеджмент реалізує ці цілі через конкретні ініціативи з визначеними строками, бюджетом і відповідальними. Сучасний розвиток галузі ґрунтується на взаємодії держави, місцевого самоврядування та приватного сектору, що підвищує ефективність використання туристичного потенціалу [2; 3].

Карпатський регіон є важливим прикладом розвитку туристично-рекреаційного потенціалу України. Тут реалізуються проєкти гірського та екотуризму, створюються туристичні кластери за участі громад, бізнесу й держави.

Показовим є курорт «Буковель», розвиток якого базувався на довгострокових інвестиціях, комплексному плануванні інфраструктури та залученні приватного капіталу, що зробило його одним із провідних

туристичних центрів країни [4].

Важливими прикладами є Трускавець і Моршин – санаторно-курортні центри, що розвиваються на основі унікальних лікувальних ресурсів. Їхній розвиток передбачає модернізацію інфраструктури, впровадження медичних технологій і розширення послуг, що підвищує міжнародну конкурентоспроможність.

Також значущим є розвиток природоохоронних територій, зокрема Шацького національного природного парку, де реалізуються проекти сталого туризму. Вони поєднують збереження екосистем із розвитком інфраструктури, підкреслюючи роль екологічного менеджменту.

Важливим напрямом є розвиток прибережних територій Чорного моря, які до війни були ключовими туристичними центрами з розвиненою готельною інфраструктурою та пляжним відпочинком. Сьогодні пріоритетом є їх відновлення через нові стратегії та міжнародну підтримку. Проектний менеджмент відіграє ключову роль у відбудові й модернізації інфраструктури з урахуванням безпеки та принципів сталого розвитку [7;8].

Туристично-рекреаційна сфера України стикається з проблемами: недостатня інфраструктура, нерівномірний розвиток регіонів, обмежене фінансування, екологічні ризики та наслідки війни, що зменшили туристичні потоки. Це підсилює потребу в ефективному управлінні проєктами відновлення [5].

Перспективи розвитку пов'язані з інноваціями: цифровізацією, smart-туризмом, створенням кластерів, залученням інвестицій і розвитком екотуризму, що поєднує економічний розвиток із збереженням природи [6].

Поєднання стратегічного та проєктного менеджменту є ключем до ефективного розвитку туристичного потенціалу України. Воно дозволяє раціонально використовувати ресурси, розвивати регіони та підвищувати конкурентоспроможність країни на міжнародному ринку.

Список використаних джерел:

1. Вплив воєнного стану та політика повоєнного відновлення України:

національні стратегії, регіональна безпека та стійкість громад : колективна монографія / за заг. ред. В.Ю. Медвідь, Д.В. Дячкова, О.А. Галича, О.В. Калініченка, В.С. Лесюка. Полтава: ПП «Астроя», 2026. 513 с.

2. Мацука В.М., Осипенко К.В. Закономірності та тенденції розвитку регіональних ринків туристичних послуг. *Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Економіка. Збірник наукових праць*. 2012. Випуск 3. с. 158-166.

3. Мацука В.М., Осипенко К.В. Методики оцінки конкурентних переваг туристичної привабливості регіону. *Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Економіка. Збірник наукових праць*. 2012. Випуск 4. С. 32-41.

4. Міністерство розвитку громад та територій України. URL: <https://mindev.gov.ua/> (дата звернення: 01.05.2026).

5. Державне агентство розвитку туризму України. URL: <https://www.tourism.gov.ua/> (дата звернення: 01.05.2026).

6. Формування і реалізація стратегії розвитку туристично-рекреаційного потенціалу регіону: монографія/ [Булатова О.В., Дубенюк Я.А., Мацука В.М., Соколова К.О. та ін.]; під ред. О.В. Булатової. Маріуполь: Маріупольський державний університет, 2013. 201 с.

7. Tourism and Regional Development Policies in Ukraine. URL: <https://www.oecd.org/regional/tourism> (дата звернення: 01.05.2026).

8. World Bank. Ukraine: Sustainable Tourism Development and Recovery. URL: <https://www.worldbank.org/en/country/ukraine> (дата звернення: 01.05.2026).